

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Foi'a acăst'a ese tōta Marti sér'a,
— dör' prenumeratiunile se priimescă
in tōte dilele.

Pretiul pentru Ostrunguri'a: pre anu
8 fl. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 fl. pre unu tri-
luniu 2 fl. éra pentru Strainetate:
pre anu 10 fl. pre $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.
pre unu triluniu 2 fl. 50 cr. in v. a.
Unu exemplariu costa 15 cr.

Tōte siodieniele si banii de prenu-
meratione snpt de a se tramite la
Redactiunea diurnalului:

Insertiunile se priimescă cu 7 cr. de
linia, si 30 cr. tăse timbrale.

Banatieni, fratuti si cotcoreti!

Sciti bine, n'aveti ce ve pre-
face că nu sciti, că disparutulu
„Priculiciu,” in testamentulu seu
scrisu cu multu spiritu, cu limba
de mórté pre mine m'a declaratu
dreptu mostenitoriu alu seu.

Neci că potea dispune altu-
feliu.

Au nu i sum eu rud'a cea mai
de a-própe.

Postim: locuint'a mea — Ara-
dulu, ce se desparte de Banatulu
vostru numai pr'in ap'a Muresului;
candu am chefu, mergu pe punte

taman la mediuloculu ei, si éta-me de diumetate un-
gurianu, si de alt'a diumetate banatianu.

Postim: portulu meu, alu ministriloru mei Tand'a
si Mand'a si alu ministróicelor mele Trénc'a si Flénc'a,
nu este elu óre curatul dupa diurnalulu vostru de moda
celu banatienscu ?!

Séu postim: chiaru si limb'a mea, ce a-dese este
de pre colo, de pre la voi, de pre la Banatu, pre cum
de pre „socacu,” asiè si de pre la ruga si de pre la
fuga — d'in Tyimisfór'a pr'in Cornerev'a, vedi tu Domnule,
dreptu la Cacov'a.

Asiè déra banatieni, fratuti si cotcoreti, nu mai
plangeti pentru perirea „Priculiciului” vostru banatienscu;
cà a-ici sum eu si pentru voi.

Ve primescu cu braciile deschise; deci grabiti de
veniti la siédietóri'a mea de marti sér'a, aducendu cu
voi 2 fl. cheltuélá pentru triluniulu Octomvre -- Die-
cemvre 1875. ce incepe cu nrulu de astadi.

A-poi de a-ci incolo: „fostu a bine si va éra, nu-
mai capulu nostru nu péra!”

,,Gur'a Satului.“

Bucovin'a

— Parodia. —

Trista Bucovina,
Vesceda gradina.
Cu multi tradatori
Si asupriori;
Cuibu de jidovime,
Si de ciocoime,
Carii eu grabire
Te dueu la perire!

Tu, ce-ai fostu o flóre
Cadiuta d'in sóre,
Cu trei alte flori:
A tale sorori.

Ele cätra tine
Cauta cu suspine,
Cum te chinuesci
Si te vestediesci!

Trista Bucovina,
Monstrulu ce te 'nelina,
Cu cani'a lui.
Sluga némtiului,

Ni-aduce a minte
Ca sà tienemu minte,
Cele ce-au trecutu
Si ce n'au trecutu

Fii deci ér' voiósá,
Pe cätu esei vengiósa;
Fia traiulu teu,
Dupa gandulu meu

Cà cin'-adi te vede,
Chiaru mórtá te crede,
Si ori-ce trecatoru
Te plange de doru.

Tiopulu.

J. H. H. S.

Gorespondintie.**Drag'a mea Guriti'a Satului!**

Nu me potu retienè, să nu-ti comunicu o curiositate evenita Dominec'a trecuta.

A-nume intielegendu, că mameluici liberali voru tienè conferintia, am mersu să eu să audu vorbirile loru caracteristice să sincere.

In momentulu candu sosii a-colo, éta unu mamelucu intra sparietu, spuindu, că coron'a tierii a peritu.

Presiedintele, unu barbosu, neci teneru, neci betranu, voi să liniscésca pe celu spaimentatu, déra mai multi d'in mameluci se opusera d'in causa, că ei, adeca mameluci, au datu ajutoriu spre ruinarea tierii, să asie intrebatuinea coronei se atinge tare de ei; deci spaimentatulu de locu să faca cunoscutu a-totopotințehui ministru, intrebandu-lu nu cum-va Kossuth să fia éra factorulu? Spaimentatulu de locu se duse să noi dupa elu pana la ministeriu, unde tocmai era siéintia.

Ministrulu dupa multe vorbe góle, se determinà a se convinge, deci plecă la baserica; noi dupa elu. A-cí pretinse deschiderea dulapului unde se tenu clenodiele tierii; dér' ce să vedi? unu sierpe grósnicu cu o limba cu trei svacuri incolacisa coron'a, cu gur'a cascata cătra ministru.

Vidiunea acést'a asie impresiune a facutu, cătu toti se infiorara, numai unulu strigă: „Hoh Gr.“

Eu de locu nu precepui ce insémna cuvintele acele nemtiesci cătra unu sierpe, déra candu dise ministrulu că să-i taie capulu, atunci intielesei, că am să intielegu hohér (călău).

Abie trimisera dupa carnifice, d'in dereptulu coronei să a ridicatu o figura să mai spaimentotria decâtua sierpele să dise: neci intregu honvedismulu nu pote nemicu sierpele, pana nu ni veti dă securitate pentru milioanele imprumutate dela diverse bance, de la Iricz, Rosenfeld, Rothschild s. a.

Audiendu acést'a ministrulu incepù să vorbescă dicendu: „Euer Durchlaucht, Hochgeehrte Cessionär!“ mai de parte nu am intielesu, că celu d'in derertru coronii l'a intreruptu cu aceste cuvinte: „Nu avemu trebuința de magiari, sunt intre noi barbati mai precepui de a guverná o provintia de totu stricata,“ ce a produsu unu sgomotu, să eu me desceptai d'in somnu să asie pricepui, că ce am auditu să vediutu, a fostu visu.

Ha, ha, ha, visu a-ieve! dér' cine-lu va splică?

Martinu Fluerasius,
candidatul de mameluca.

Ghicitura.

(Celu ce va ghici, va capetá ½ d'in banii Asociatiunei nationale aradane,—déca nu se va poté incassá mai multu—ér' déca să mai incassá, ghicitorulu să ierte, că atunci banii incurrui se voru predá directiunei celei vechi alu Asociatiunei, ca să-i pună lunga ceia-l-alti.)

Poveste.

— Dedicata cui este trebantia de ea. —

In vremurile grele și pline de urgia,
Candu ómenii să d'ia și nótpea 'n seracia
Tangeau a loru viétia, și fore de răbdare
Sperau a suferintii slabire să 'ncetare,
Atunci'a éta vine unu smeu in chipu de domnu,
Să ieie de la ómeni chiaru liniscea d'in somnu.

Ajunsu la stapanire pr'in sórte, fore veste,
Urgi'a, tirani'a, acum le indoiesce.
Elu nu-e satulu cu tiér'a in mii de detorii,
Cu turme numeróse de ómeni morti de vii,
Cu legi fore de lege, croite intr'unu visu...
Moral'a să iubirea tèrite in abisu,
Credinti'a să dreptatea perdute 'n nòue ani,
Stapanu fore de margini la siepte bieti golani.
Elu nu-e satulu cu-acést'a frumósa mostenire,
Mai vré să deie probe de marea sa iubire,
Să-o lege fauresce, o lege tatarésca,
Poftindu, ca omenimea chiaru adi să nebunésca:
Să-i faca lui pe voia, să-i deie lui putere,
Ca ori cu ce medilóce, cu legi, cu focu, cu fere,
Să pótă intr'o clipa s'omóra, s'o mutiésca
A ómeniloru limbe—să 'ntai cea romanésca...
De locu nevrendu să scie, că 'n vremile pagane
Strabunii să nepotii famosulci capeane
Erau cu multu mai practici la ce se apuceau,
Că-ci carnea de pre vezuri să pupezi o mancau,
Să sangele de cane cu sete ilu sugeau,
A ómeniloru inse chiaru numai—candu poteau...

Dér' candu să pusu, să stinga celu doru alu seu aprinsu
Să plinu de lacomia de limbe să a atinsu,
Atunci'a biét'a limba a domnului hălosu
D'in verfu să de a-lungulu chiaru pana 'n fundu in diosu,
Imflatu-s'a cu totulu să stă intiepenita,
Rosita să albita să mandru inverdită.
Erá frumósa limb'a, cea limb'a 'nbelsiugata,
Să candu in gur'a mare, deschisa să cascata
D'in candu in candu cu multa nevoia se miscă,
Gandeari, că o catiaua se 'ncerca a latră.

* * *

Si astu-feliu poft'a mare totu limbe d'a mancă
In scurta vreme, frate, ucise limb'a sa!

Necrologu.

Zelosulu să multu sacrificatoriulu publicu cetitoriu romanu să in deosebi brav'a inteligintia romana, cu toti nepotii să stranepotii, precum să cu tote stranepótele lui Romulu, Traianu, Mihaiu eroului, Stefanu celu mare să ai altoru stramosi vestiti, cu anima plina de bucuria aducu la cunoștiint'a strainilor, că cutediatoriulu să dupa ei fantastulu

„Orientulu latinu.“

in urm'a nepasarii loru, să d'in causa, că să-a redactatu cu studiu să multa obiectivitate, să fiindu-că red. nu a avutu chefu de locu a publică flécuri, bârfele să polemi pline de personalităti s. c. l.
a adormit, mutendu-se a-colo, unde voru ajunge acusi să cele-a-lte diarie romane.

Domnedieu să ierte — déca va poté — pre cinstiitulu publicu cetitoriu romanu, să i deie potere de a poté sprijini să pe venitoriu numai intreprinderile straine, ca astu-feliu să se pótă implini scriptur'a: „perirea ta d'in tine, romane!“

— Amîniu!

Talmesiu-balmesiu.

La *Gherl'a* a aparutu decurundu o fóia pedagogico-didactica și economică intitulata: „*Scól'a*.“

O salutâmu să noi, poftindu-i d'in anima: *să nu patiesca, ca cele mai multe diarie romane de pana a-ci . . .*

Misteriós'a veste: că mai tôté diariile romane nationalo-opositionale tragu pe mórte, a strabatutu deja să pana la urechile estinse a unoru diaristi liberalo-guvernamentali.

Se 'ntielege, că gróznicii publicisti nemnisiesci au să facutu de locu capitalu colosalu d'in ast'a veste, bucinandu la lume să tiér'a, că haru Domnului (*Tus'a*) a sositu tempulu multu dorit, candu romani nu mai dau neci o cépa degerata pe tótâ diaristica loru naționala, — fiindu-că nu o mai partienesce, să astu-feliu domnii voru potè face totu ce voru voi, că nu voru mai fi rebeli cine să-i deie de golu.

Intru adeveru nu ni remane alt'a, decât să gratulamu publicului romanu, care ne condamnă pana la atât'a.

Gratulamu, gratulamu.

Pictus masculus-ulu de prefectu d'in varmegia A. ne mai sciendu cu ce să se recomende poternicilor d'in Olimpulu de la Pute-a-pesce, la recomenda-rea unui redactoru crestinato-magiarisatu să a altoru notabilități liberale d'in casin'a domnésca d'in Aradu, s'a resolvit u consacré pustele sele de lunga Ter-nov'a (cottulu Aradului) pentru de a colonisá a-colo secuui, (carii odata cu capulu nu vreu a remanè in fericitulu pamantu secuiescu, ci cu miile prodescu in toti anii spre Romani'a,) sperandu, că astu-feliu a potè immulti némulu lui Árpád chiar pe unde sunt mai desu romanii.

Multu „lapte de pasere“ trebue să ai dragule, ca să poti imbetá cu apa rece pre stranepotii lui Atil'a!

Ai intardiatu, cocône, că de unu tempu să se-ecii s'au saturatu de *dreptatea, de parola și de promisiunile vostre*. — Cérca-ti déra alte căi de recomandatiune, că te asiguru, cu secuui nu te vei unge pe — busunări.

Lucrulu naibei!

Impertinentii de creditori mai in tôté dilele se pre-

senta la cass'a dîetei unguresci, cuprindiendo adi plat'a unui deputatu liberalu, mane plat'a altui deputatu opo-sitionalu, ma unii indresnescu a cuprinde chiaru să plâtile unoru ministri.

Dieu cam sfodu, dér' n'ai ce face, că mandatele inca au fostu scumpe . . .

Se vorbesce, — că hiresul Colmarcu *Tus'a* in septembară acést'a va deveni dictatore, vream să dieu primu ministru liberal.

Hia! finis coronat opus!

Dilele trecute Doctisimitatea Sa, Pré cinstituul G. P. P. Puppp, indemnatu de unu nobilu scopu literaro-diaristicu, se duse intr'o tipografia in Aradu, (unde se tiparsce să Gur'a Satului) recomandandu-se ca plenipotentiatulu consortiului d'in tufa a dou'a óra repausatului „Priculiciu,“ să descoperindu, că Précinsti'a Sa voiesce să reinvie pre „Priculiciu“ la Aradu să-lu tiparéscă chiaru a-colo.

— Dér' pentru ce la Aradu, să-a-poi chiaru in tipografi'a mea? *) — intrebă tipografulu — candu in Aradu să a-poi chiaru in tipografi'a mea se afia deja unu diariu umoristicu cu programu nationalu?

— Pentru că *voiu să trentescu pre* nimernic'a de Gur'a Satului? — respunse maniosu crance-nulu literatu umoristicu.

Asiè? — dise tipografulu — atunci te rogu cauta-ti noroculu a-iurea, că in mine nu ti-ai gasit scul'a.

Pe unde a mai colindat a-poi zelosulu umoristu, nu se scie, dér' credu, că de atunci va fi afiatu vr'unu tipografu jidau.

Ei, ce să faci? Astu-feliu e *scopulu* diaristicelui romanu, să astu-feliu se ridică *védia* ei na-intea strainilor.

Bucinulu redactiunei.

Dni Gav. Mihali jun. in P. Dupa ce pre fia-iertatulu parinte, zelosulu nostru abonante să etitoriu, l'a luat Dieu la sine, să tramitemu dilarinu să pe mai de parte?

Dni Mateiu Teureanu Popu. Unde te-ai mutat?

*) In Aradu se afia să mai alte 2 tipografi.

Red.

Magazinulu lui „Gur'a Satului.“

Taber'a ungurésca d'in romani de pe la alegerile de deputati dietali d'in Ungaria și Transilvania.

Acestu quotlibet compusu parte d'in voluntari, parte d'in cei princi cu funea, se publica spre scire să acomodare. Lasa véda lumea: cine sunt acei'a, cari cu votulu loru au trantit partit'a nationale romana l'a petio-rele fratilor nostri magiari, respectivaminte au lovitu in ea, spre a o blamă să sgudui.

Spre acestu scopu, să ca acestu cupletu să fia completu, rogâmu pre conducatorii d'in cele-l-alte districte, ca să ni comunice liste de votare, deosebindu pre romani, pentru a-i cunoscere.

(Urmare.)

In districtulu Aradului.

B.) cerculu alegatoriu alu Buteniloru.

Candidati: alu partitului national opositional, *Constantin Gurbanu*, protopopu gr. orientale alu tractului Butenilor, deputatu in sinodulu eparchiale alu Aradului si in congresul national, — si, alu partitului liberal guvernamentalungurescu, *Paulu de Hendrey*, proprietariu mare d'in Repsigu, ce este situat in acela-si cercu electoral.

Voturile romanilor pentru *Paulu de Hendrey* si contr'a candidatului national au fostu urmatorie:

a.) d'in opidulu **Buteni**:

- 1.) Nicolau Ardelénu, pretore, ¹⁾
- 2.) Andreiu Ioanovicu, maiestru.
- 3.) Mihai Bogdanoviciu, scriotoriu, ²⁾
- 4.) Ludovicu de Beltechiu tutore orf. ³⁾
- 5.) Petru Zimbranu, ec. si prim. opid. ⁴⁾

¹⁾ Incepatoriu tutoru laerarilor mai mari Infalibilitatea Sa d'in Buteni, care „facse tócese,” numai ce trebuie — nu, nascutu l'a Minisfu, crescutu in Pernéva, cununat in Chioar, fostu notariu comunale in tota Biharea, in Aradu in 3. locuri, ince mai de pretotindea gonitu pentru spiritul seu celu nationalu si magiarofagu, acum pretore d'in bunavointia romanilor pactanti si proprietariu mare de desagi cu bani in Buteni, ca atare s'a scaldatu in scald'a dominiale d'in Manios'a si a beutu apa vina d'in putiul lui *De-bain-da*. Cu unu enventu omulu nostru a amblatu multu si a invetiatu multu, ce-va adica a trebutu sa se lipseasca de elu, precum d. e. scie calcula camet'a mai efittu, scie aplică §-lu cum se cade, scie „tócese, facse tócese.” Patronulu *vedovelor* si alu *orfanelor*. Asie déra — precum discei — elu face inceputulu. Viézia buna!

Comunicatoriulu.

²⁾ Fostu grecu, acum . . . ! Com.

³⁾ Fratele preotului cu brâu rosu d'in Siliind'a. Nobile. Suciu de profesiune. Cu penie rosii nimenea d'intre cojocarii d'in Buteni nu scia impodobi ca si maestrulu Lajos.

Com.

⁴⁾ Cercetatu in tota din'a de candidatulu ungurescu. Cum nu-si va da votulu pentru elu, candu dlu Hendrey a statu cu hanteul inaintea vrantiei si a intrat in cas'a lui, ba spiritul chiar si in cam'er a lui (!) A-poi inca si dlu solgabirau impreuna cu dlu notarasu incinta cu elu! — „Bare-mi voi ave omnia inaintea domniloru; ce-mi pesa mie de omeni! cu sum birau preste ei!” — Bani n'a primitu nemica

Com.

6.) Demetru Curt'a ajuntu notariale ⁵⁾

7.) Teodoru Giur'a, econ. opidului. ⁶⁾

8.) Isidoru Popescu, notariu opid. ⁷⁾

b.) d'in comun'a **Cuiedi**:

1.) Pintea ⁸⁾ Badau, prim. com. ⁹⁾

2.) Nicolau Micanu, strag. de nopt. ¹⁰⁾

⁵⁾ Ore-candu-va invetiatoriu in Aldesci. De curwendu a adoptatu invetitatura, ca esamenu si statiunea notariale nu se potu castigá cu mintea si respective prin poporu, ci de-a dreptulu prin unguri; dlu ince se are bine si cu romani, pentru-ca nu scie ce aduce din'a si nöptea.

Com.

⁶⁾ Scie si carte d'in care a cetitu, ca e mai buna astadi o vrabia decatul mane unu european. Pretenu bunu cu maestrulu Lajos, cum sa nu? avea orfanilor pe man'a maestrului, avea orasoloul pe man'a lui Teodoru! Datu-a ddiel destulu. Pentru aceea ee mirare sa cuprinda pre dlu solgabirau, deca averile lor private le-ar transerie pe muieri au pe prunci? Speculatia mai nalta. Aibe grige po-pii de lucrulu acesta si ei potu „facse mulcese.”

Com.

⁷⁾ Si inspectore cercuale de scóele confesionali romane. A invetiatu in scoli, ca prima persona sum *ego* — a-poi totu *ego* si astadi si mane; firesce are dreptu . . . insu-si recunoscse. Diusulu pentru ca a votat pentru Hendrey sa nu creda cine-va, ca a si tienutu cu elu. De altmintea ce a fostu, a trecutu; sa le damu uitare! „Romanii, sciu, ca-mi voru da pace, ungurii me au in dragu, bacea Miclea si vicispanulu nu me strica”!

Com.

⁸⁾ Dér nu vitézulu! Red.

⁹⁾ Man'a drépta a dhu solgabirau. Com.

¹⁰⁾ Man'a drépta a lui Pintea pseudovitézulu. Com.

c.) d'in comun'a **Mocrea**:

1.) Teodoru Berlo, economu.

2.) Petru . . .

3.) Teodoru Blasiu, . . .

4.) Andreiu Mezei, proprietariu. ¹¹⁾

5.) Habacucu Telecanu doc. gr. cat. ¹²⁾

6.) Savu Brudenu, economu.

7.) Antoniu Hancu, . . .

8.) Ioane Bulz'a, . . .

9.) Teodoru . . .

10.) Ioane . . . (Cosnara) economu.

11.) Mihai Tataru, economu.

12.) Paulu Craitiu, . . .

13.) Onutiu Opretiu, . . .

14.) Petru Stanc'a, . . .

15.) Teodoru Buzil'a, preot gr. cat. ¹³⁾

(Se va urmá.)

¹¹⁾ In haine negre.

Red.

¹²⁾ Adica: Habacucu. Quondam Avacum Teleky si sentia romanesee, acum Telecanu si sentiesc magioresce. S'a preparat in institutulu pedagogicu romanu gr. orientale din Aradu pentru docentura gr. catolica din Mocrea. Cortesiu nemaipomenit alu lui Hendrey. Deceabacucu nu era de partid'a „liberală,” nu sciu ce se alegea.

Com.

¹³⁾ Preotu in contr'a preotului! preotulu insu-si sa nu aiba incredere in reverenda; frumosu frate in Cristosu, candu-va infocatu nationalistu ce ai fostu!

Dupa statisticulu Horg'a, Apateleculu de astadi, precum adica Mocrea se numesce in unguresce, mai de demultu se numia: *Apade-lecu*, pentru-ca are una isvoru vindecatoriu de lepra. Diamu cu socotela dea, ca moerani (eram sa me scapu a dice *mocanii*) pentru aceea sunt molipsiti astadi, pentru-ca au negrigit fereudeala acesta.

Com.

Proprietariu, editoriu si redactoru respundietoriu: **Mircea B. Stanescu**.

Publicatiuni.

Socota publica

despre ofertele incuse intru restituirea pedepsei de bani si a consecuintelor sele, in care fusese condamnatu dlu Franciscu H. Longinu, candidatu de avocatu si colaboratore internu alu diurnalelui „Gur'a Satului,” in urmarea procesului de pressa, avutu cu mistificatoriulu istoriei nostre nationale, Franciscu Koós, directore la preparand'a de statu d'in Sighetulu Marmatiei.

(Urmare si fine.)

Transpunere f. 278 er. 30

XXVI. Ofertu benevole de la dlu *Mircea Basiliu Stanescu*, avocatu d'in Aradu si redactoru respundietoriu dela acestu diurnalul f. 21 er. 70

Sum'a sumelor „ 300 ” —

Acésta suma s'a predatu dlu Franciscu H. Longinu, pentru acoperirea speselor avute.

Si-acum, incheiandu acésta socota, venimus de nou a multumí onorabililor domni contribuitori pentru in-

crederea cu care ne-au onoratu, remanendu

Cu salutare fratiésca!

In Aradu, la $\frac{6}{18}$ Octomvre 1875.

Ioane Arcosii,
avocatu.

Georgiu Dogariu,
proprietariu in Aradu.

Subscrisulu are onré a anunciat onor. publicu, ca deschidiendu *pravalia propria* in Aradu, largulu principalu (fötér) in casele magistratului (vechiu) orasienescu, m'am provediutu si potu servir cătu se pote mai estinu cu:

cele mai bune si fine **pandie, mèsarie** (fecie de mese) **Batiste, stergerie**, feliu de schimburi (pentru barbati si femei), pandie pentru asternutu, diverse stofe pentru vestimente temeiesci, **sialuri, long-chalt-uri, perdele, tapete, plapone, madratie**, (saltee) **percail, creton, chifon**, si alte multe article de ripsu pentru mèsarie si acoperitóre de paturi.

Cu deosebire ince pandie pentru chemesi, sucne albe s. c. l. ma si

provisiune intréga pentru miri si mirese! precum si chemesi gata pentru barbati, panuri pentru vestimente barbatesci, **cravate, mangete, naframi la gütu, ploare**, s. c. l.

Fi-am permisu a mai adauge, ca toate marfele mele le am procurat d'in cele mai renomite fabrici d'in tiéra si strainatate, procurandu cele de dupa mod'a cea mai noua, si ca insarcinările si comandàrile d'in provintia inca me oferu a le indeplini cu cea mai stricta punctualitate.

(6—1.)

I. D. Doge (Dossé).